Hattar og húfur.
1 blað qto.

5.

Börn

Hattar og húfur („Hattar och mössor")

Nafnordid hattur er sennilega nokkud langt ad komid inn í ísl. mál; komid af ordinu chad í sanskrit, en ssad ssýdir lubá[1], skýla og einkum höfudbúnadur ýmiskonar; er ssetta efa gamalt.

Langt er síðan hatturinn var látinn tákna frelsi (frjálsnæði) og vera vottur ssess, ad sá, sem hafði hatt á höfði vori frjálsmadur. Þór var ssad oft ad þrolar, er fengid höfðu frelsi, máttu hafa hatt á höfði sér, sem sýnilegt tákn ssess, ad nú vori ssei frjálsir menn.

Adalsmenn í Spáni litu á ssad sem heilög förréttindi sín – og voru hreykinir af – ad mega hafa hattinn á höfðinn, med ssei tötudu vid konunginn!

Ssad ssykir jafnan óvinna mikil og stórkostleg módgun, ad slá hattinn af höfði manns og gera ssad eigi adrir en ósidadir strákar og muddamenni.

Hjög er ssad mismunandi hvernig menn taka ofan höfudfat sitt og getur ssad heft margvíslega ssýdingu: ssad getur sýnt kornleysi, áberandi ókurtreis, gáleysi og léttudarfulla fyrir litningu. Sennilega síðadir menn sýna ssóaldrei af sér ssví-líkan óssokka skoss.

Ssad er virdingarmerki ssegar yngri madur eda undirmadur stendur í tali vid sér eldri og ödri mann á götum úti berhöfðadur og med húfu sína undir henlinni eda hattinn í henlinni). Er ssá oft, ad hinn ödri eda eldri madur segir vid hinn: Gjörið svo vel ad hafa hattinn á höfðinn! Er ssetta út af fyrir sig talið virdingarmerki hiðmesta, sem sýnir, ad ssér var athygli veitt af ssein er virdingin var veitt.

Ssá er ssad og virdingarmerki, sem sjálfsagt ssykir, ad sýnt sé, en gleymist oft. Ssad er ad hinn lægra setti madur á ad ganga til vinstri hlidar ssess, sem hærra er settur. Sú er venja medal ejómanna ad ssei stíga hægra fæti út í bát sinn og fyrri en hinn vinstri; ssein vard og ávalt fyrst litid í austur, en ssei komu úr lyftingu á ssélfar.

Tákn merki: Akkeri = Von; hjarta = Kortleikur; – lamb = sakleysi; vogarskál = réthlæti.

---

[1]) Sa pirnar: ad dylja, hylja; einnig getur ssad verid skýli, sem skugga ber af ssur af skyggni (á húfu eda der, derhúfa)